

Vigília mise

ApCsel 13,16–18.22–25

„Szívem szerinti férfi”

¹⁶Ekkor Pál szólásra emelkedett, kezével csendre intett, és beszélni kezdett: „Izraelita férfiak és ti istenfélők, figyeljetek! ¹⁷Izrael népének Istene kiválasztotta atyáinkat, és Egyiptom földjén a száműzetés idején nagy néppé tette őket. Aztán hatalmas karjával kivezette őket onnét, ¹⁸és mintegy negyven éven át táplálta őket a pusztában. ²²Később Dávidot támasztotta nekik királyul, akiről így nyilatkozott: »Rátaláltam Dávidra, Izáj fiára, a szívem szerinti férfira, aki majd teljesíti minden akaratomat. ²³Ígéretéhez híven az ő utódai közül támasztotta Isten Izraelnek megváltóul Jézust.« ²⁴Föllépése előtt János a bűnbánat keresztségét hirdette Izrael egész népének. ²⁵Amikor János teljesítette küldetését, kijelentette: »Nem az vagyok, akinek véltek, de már a nyomomban van, akinek arra sem vagyok méltó, hogy lábán a saruját megoldjam.«”

Pál Pizídiiai Antióchiában, a zsinagógában egy rabbinikus beszédet mondott. Missziós tevékenységének visszatérő programjaként szólt a zsinagógában vagy a zsidó közösség előtt. Ennek a szövegnek a stílusát és mondandóját nagyon meghatározta, hogy hallgatósága olyan messiási reményeket valló zsidó férfiaktól és nőktől állt, akik tájékozottak voltak az ószövetségi Szentírásban, és zsidó üdvtörténeti történelemszemlélettel rendelkeztek. A folyamatos történelemszemlélet kialakítására a zsidó történészek tettek kísérletet Salamon korától, és szemléletmódjuk vallási tartalmát a Josiás király idejétől induló ún. deuteronomista reform iskola tökéletesítette. Gyakorlatilag a történelmet Isten nagy tetteire való emlékezésnek tartották és a szövetségi törvények megtartását kérték számon a vezetőktől. Így alakult ki a sajátos családja az Istenért tevékenykedő generációk kiemelkedő embereiből. Ennek egy nevekre korlátozott sűrítményét elkészítették a Krónikák könyve elején, hogy a fogságból visszatérő zsidók elmondhassák, ők és elődeik milyen módon vették ki részüket Izrael vallásának fejlesztéséből.

Amikor Pál a zsinagógában beszélt, akkor csupa olyan ember hallgatta, akinek fejében a múlt Egyiptom, Kánaán, Ábrahám, Dávid és a próféták neveihez kötődik. Tehát ha elő akarta készíteni őket az újabb üzenet befogadására, akkor először a közöset kellett felidéznie. Pál is

így gondolkodott egészen megtéréséig, és ha annak jelentőségét és az akkor kapott új felismerést el akarja magyarázni, akkor hallgatóságát a beszédben el kell vezetnie addig a pontig, amikor megváltozott a véleménye, és Krisztus lett számára mindenben minden. Ezért fontos utalnia Keresztelő Jánosra, hiszen hallgatósága között talán akadtak olyanok, akik János reformját követték, vagy mindenképpen hallottak róla. Pál tehát egy történelmi és egy lelki folyamatot ír le azért, hogy hallgatóságát bevezesse a saját hitének titkaiba. Pál hite megtérés Jézus Krisztushoz, és világszemléletének megváltozása. A világra és a pogányokra nem úgy tekint mint Jónás próféta Ninivére, hanem mint a Jónás prófétát megalázó Isten. Vagyis Izrael vallási hagyományaiából nem az elzárkózó tendenciához, hanem a feltároló misszionáló irányzathoz kapcsolódott. Az előkészítő szakasz után saját megtérésének az élményét igyekszik átvenni hallgatóságára. Pál ugyan a pogányok misszionáriusa, de soha nem mondott le hittestvéreinek a misszionálásáról sem. Beszédében az igazi újdonság Jézus feltámadásának hirdetése.

Pál missziójának néhány vonása számunkra is tanulságos. Az apostol először is figyelembe veszi hallgatósága műveltségét, és nem a saját rendkívüliségével akar dicsekedni. Másodszor pedig akármilyen keményen elutasítják, nem mond le övéi missziójáról. A keresztények, ha szóba kerül családjuk hitetlensége, gyakran mentik fel magukat a misszió alól mondván, hogy „senki sem próféta a saját hazájában”. Nem mindig könyvelhetünk el sikert saját rokonainkkal kapcsolatban, de ha lemondunk arról, hogy előttük is tanúskodjunk hitünkről, nagy hibát követünk el.